

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/183/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417212568
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1417212568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Bratislava, Vajnorská č. 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Bratislava, Martinčekova č. 13 IČO: 50 361 368, za ktorú koná JUDr. Veronika Kubriková, proti žalovanej: J. K. , narodená dňa XX.X.XXXX, trvale bytom K., W. č. XXXX/X, o zaplatenie 6.565,69 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 4. apríla 2018, č.k. 16 Csp 148/2017-170, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 4. apríla 2018, č.k. 148/2017-170, vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol, 16 Csp
p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 4. apríla 2018, č.k. 16 Csp 148/2017-170, čiastočne vyhovel žalobe žalobcu, keď žalovanú zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6.565,69 € spolu s úrokom vo výške 736,57 €, úrokom z omeškania vo výške 706,39 €, úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 6.565,69 € od 25.8.2017 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach vo výške 75,- € vždy k 25. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod stratou výhody splátok a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 44,10 %. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 524 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a vecne tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 6.4.2011 vznikol záväzkovo právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu (Poštová banka, a.s.) a žalovanou, a to uzavretím zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 7.000,- €, ktorý mala splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 126,27 € vždy k 15. dňu v mesiaci. Žalovaná si svoje povinnosti neplnila a splátky právnemu predchodcovi žalobcu riadne neplatila, preto jej právny predchodca žalobcu listom zo dňa 22.9.2014 oznámil, že ku dňu 22.9.2014 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a zároveň ju vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 7.316,64 €, ktorá predstavovala istinu vo výške 6.565,69 €, úrok vo výške 736,57 €, poplatky za upomienky vo výške 14,38 €. Na základe zmluvy o postúpení medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej na žalobcu. Z aktuálneho stavu úveru žalovanej mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná odo dňa poskytnutia úveru uhradila žalobcovi 3.620,30 €. Zo špecifikácie úrokov na č.l. 86 súd zistil, že úroky z úveru ku dňu zosplatnenia predstavovali sumu

736,57 €, sankčný úrok ku dňu zosplatnenia úveru predstavoval sumu 24,40 € a úroky z omeškania po zosplatnení úveru predstavovali sumu 706,39 €. Žalobca si v konaní uplatnil sumu 11.114,65 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 6.565,69 €, úrokov vo výške 4.309,29 € a úrokov vo výške 239,67 €. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnené úroky, žalobca v podanej žalobe žiadnym spôsobom nešpecifikoval, akým spôsobom a z akých súm uvedené úroky vypočítal, neunesol tak dôkazné bremeno svojho tvrdenia a súd prvej inštancie preto vychádzal len z predložených listinných dôkazov, z ktorých dokázal zistiť čiastočne výšku uplatnených úrokov. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalobcu, kde bližšie zdôvodnil spôsob výpočtu vyčíslených úrokov, toto bolo súdu predložené dňa 4.4.2018 až po vykonanom pojednávaní, súd preto na toto vyjadrenie neprihliadol. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná dlžnú sumu žalobcovi napriek opakovaným výzvam nezaplatila, súd žalobe žalobcu v časti sumy 8.008,65 € vyhovel. Táto suma pozostáva z nezaplatenej istiny ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 6.565,69 €, úroku z úveru ku dňu zosplatnenia úveru 22.9.2014 vo výške 736,57 € (pri ustálení sumy vychádzal súd z oznámenia o predčasnej splatnosti úveru, kde bol tento úrok ku dňu zosplatnenia vyčíslený), vyčíslených úrokov z omeškania odo dňa zosplatnenia úveru vo výške 706,39 € (ročný úrok 5,25 % zo sumy 6.565,69 € od 22.9.2014 do 24.8.2017). V časti o zaplatenie úrokov vo výške 15,9 % ročne zo sumy 6.565,69 € od 25.8.2017 do zaplatenia a úrokov z úveru vo výške 2.983,11 € súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.6.2015, sp.zn. 6 Co 190/2014, podľa ktorého splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, dispozície s ktorými sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Ďalej súd dôvodil, že iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto podstatnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. Pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania vyčíslené do zosplatnenia úveru, súd prvej inštancie tento nárok žalobcu nepovažoval za dôvodný, keď žalobca žiadnym spôsobom neidentifikoval z akých súm a akým spôsobom vyčísliť tieto úroky z úveru do dňa jeho zosplatnenia. Súdu preto nebolo zrejmé, či úroky z omeškania vypočítal žalobca len z istiny alebo pri výpočte zahrnul celé splátky úveru, vrátane úrokov. Súd konštatoval, že požadovať úroky z omeškania (ktoré v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka predstavujú príslušenstvo pohľadávky) z úrokov nemá oporu v zákone (Občianskom ani Obchodnom zákonníku). Obchodný ani Občiansky zákonník neustanovujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny a následne tak právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil aj úroky z omeškania. Žalobca však neuzatvoril so žalovanou takúto dohodu. Bod 6.2 zmluvy nie je takouto dohodou, preto súd žalobu v tejto časti zamietol. Aj keby žalobca so žalovanou takúto dohodu uzatvoril, súd by ju vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi ním a žalovanou považoval za neprípustné odchýlenie sa od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ ide o ostatné úroky z omeškania vyčíslené po zosplatnení z úveru, žalobca v rámci vyjadrenia, ktoré bolo súdu prvej

inštancie doručené až po pojednávaní, uvádzal, že úrok z omeškania po zosplatnení bol vo výške 984,99 €, súd však dôvodil, že zo žiadnych listinných dôkazov takáto výška úrokov z omeškania nevyplývala. Práve naopak zo špecifikácie úrokov na čl. 86 súdneho spisu vyplýva, že celkové úroky po zosplatnení úveru boli vo výške 2.845,75 €, z čoho suma 2.139,36 € predstavovala zmluvný úrok po zosplatnení úveru. Výška vyčíslených úrokov z omeškania tak predstavovala sumu 706,39 € (2.845,75 € - 2.139,36 €), ktorú súd žalobcovi priznal. Keďže sa žalovaná dostala s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd ju zaviazal aj k zaplateniu zákonných úrokov z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 6.565,69 € od 25.8.2017 až do zaplatenia. Priznaná výška úrokov z omeškania je v súlade s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., k uplatnenému dňu omeškania (dňom mimoriadneho zosplatnenia úveru 22.9.2014) bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,25 % + 5 percentuálnych bodov. Vzhľadom na finančnú situáciu žalovanej jej súd povolil dlh splatiť v splátkach.

1.2. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil použitím § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p. a vecne tým, že žalobca žiadal uložiť povinnosť žalovanej zaplatiť mu sumu 11.114,65 € (istina vo výške 6.565,69 €, úroky vo výške 4.309, 29 € a úroky vo výške 239,67 €) spolu s príslušenstvom. Súd priznal žalobcovi sumu 8.008,65 € s príslušenstvom. Úspech žalobcu v pomere k žalovanej pohľadávke teda činí 72,05 % (8.008,65 € z 11.114,65 €). Úspech žalovanej v pomere k žalovanej pohľadávke potom činí 27,95 % (3.106,07 € z 11.114,65 €). Čistý úspech žalobcu tak predstavoval 44,10 %.

2.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, jeho výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol, podal odvolanie žalobca s tým, že v ostatnej časti napadnuté rozhodnutie zostáva nedotknuté. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby ho zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Prvoinštančnému súdu vytkol, že neboli splnené procesné podmienky, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca mal za to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zjavné, z akého právneho predpisu súd prvej inštancie vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Súd a akýkoľvek štátny orgán v SR má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom naplnené nebolo. Poukázal na § 16 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého: „Spotrebiteľ má právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti. V takom prípade je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia.“ Výkladom a contrario v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Taktiež poukázal na to, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá; čo nie je v súlade s princípom právneho štátu. V prípade zmluvného úroku žalobca zastával názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. Uvedené znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda spätý aj nárok žalobcu na zmluvné úroky, pričom žalovaný si bol tohto nároku vedomý a svojím podpisom Zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný platiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Uvedené ustanovenie upravuje obdobie, za ktoré má veriteľ nárok na zmluvný úrok. Už z jazykového výkladu je zjavné, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru. Zosplatnenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. V prípade, ak by veriteľ úver nezosplatnil, dlžník by bol povinný platiť zmluvné úroky. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade, ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu, aby bol od toho oslobodený v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti. Úroky z úveru sú odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy a predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru. V zmysle bodu 6.4 Obchodných podmienok: „V prípade, ak sa stane úver predčasne splatným, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke.“ Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovaného, v

zmysle ktorého je povinný naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky. Podľa odvolateľa, v prípade zmluvného úroku ide de facto o odmenu veriteľa za poskytnutie úveru, pričom v uvedenom prípade k vráteniu plnej výšky úveru zo strany žalovaného doposiaľ nedošlo, na základe čoho je žalobca naďalej oprávnený aj na zaplatenie tejto položky. Ad absurdum, v prípade nepoctivého dlžníka by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadzbe určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu. Žalobca taktiež nesúhlasil s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného. Dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Najvýraznejšie tieto odlišnosti demonštruje skutočnosť, že aj keď dlžník nie je v omeškani so splnením dlhu, môže veriteľ požadovať úroky dohodnuté v zmluve, na druhej strane, úroky z omeškania môže požadovať pri omeškani dlžníka aj v prípade bezodplatnej pôžičky. Obidva úroky môže teda veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Zároveň žalobca uviedol, že zosplatením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale dochádza k zmene obsahu záväzku.

2.2. Odvolateľ ďalej namietal nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čím došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. IV. ÚS 1551/08, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 25/2007, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 114/08. Ďalej dôvodil, že obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (IV. ÚS 252/04). V tomto smere poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 85/06 a sp.zn. II. ÚS 380/2013. Podľa odvolateľa na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje zákaz retroaktivity, a teda nie je možné toto ustanovenie aplikovať na vzťahy, ktoré vznikli pred 1.4.2015; v opačnom prípade by došlo k porušeniu základných princípov nášho právneho poriadku. Z uvedeného vyplýva, že na všetky úverové vzťahy, ktoré vznikli pred 1.4.2015, je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže zákonodarca až s účinnosťou od 1.4.2015 určil výnimku, že spotrebiteľské úverové vzťahy sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Toto tvrdenie nachádza oporu aj v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2013, sp.zn. 6 MCdo 4/2012, kde najvyšší súd skonštatoval, že zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom, rovnako aj akcesorické záväzky sa spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

4. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. mája 2020; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správny, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

5.1. Žalobca sa predmetným žalobným návrhom domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 6.565,69 €, úroku vo výške 4.309,29 €, úroku vo výške 239,67 €, úroku zo zostatku nesplatennej istiny, teda zo sumy 6.565,69 € vo výške 15,9 % ročne od 25.8.2017 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 6.565,69 € od 25.8.2017 do zaplatenia ako aj trov konania a to

z dôvodu porušenia zmluvných povinností, vyplývajúcich zo zmluvy o poskytnutí úveru, žalovanou. Spornou zostala v konaní otázka, či žalobca má nárok na zmluvný úrok vo výške 15,9 % aj po termíne zosplatnenia úveru, ku ktorému došlo dňa 22.9.2014.

5.2. V danom spore vykonal súd prvej inštancie všetko navrhované dokazovanie, ktoré bolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby, zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 C.s.p. dospel k správny skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil aj správny právny záver, keď na prejednávany prípad použil ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 524 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho a správne ustálil, že žalobca má voči žalovanej nárok na zaplatenie nesplatenej istiny, zmluvného úroku z nesplatenej istiny do termínu zosplatnenia úveru (22.9.2014) vo výške 736,57 €, ktorú sumu ustálil z oznámenia o predčasnej splatnosti úveru, ako aj úroku z omeškania. Rovnako správne ustálil, že žalobca nemá nárok na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 15,9 % z nesplatenej istiny po termíne zosplatnenia úveru. Svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobe v odvolaní napadnutej časti nevyhoveli, súd prvej inštancie aj riadne odôvodnil, pričom sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi žalobcu súvisiacimi s predmetom konania.

5.3. Odvolací súd vyhodnotil úverovú zmluvu uzavretú medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase uzavretia zmluvy, sa spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania, predmetu činnosti, úver žalovanej ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné tento vzťah posúdiť ako spotrebiteľský a v takom prípade je potrebné skúmať ex offio zmluvné podmienky, aby žalovaná ako spotrebiteľ nebola zaväzovaná na nedovolené plnenie.

5.4. Nebolo možné stotožniť sa s odvolacou námietkou žalobcu, že má nárok na zaplatenie zmluvného úroku z úveru aj po jeho predčasnom zosplatnení, a to s poukazom na úpravu obsiahnutú v Obchodnom zákonníku. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.9.2015, sp.zn. 6 Co 587/2015, podľa ktorého keďže tento stav netrvá (stav trvania záväzku pred zosplatnením úveru), je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním dlžníka (spotrebiteľa) a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. K predčasnému zosplatneniu záväzku došlo konaním veriteľa. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité, vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa ustanovenia § 52, resp. § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3, § 3a nariadenia vlády

Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie ustanovenia § 3a ods. 2 uvedeného nariadenia, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

5.5. Odvolací súd nemal dôvod odchyliť sa od uvedeného právneho názoru v danej veci a na podporu jeho správnosti poukazuje jednak na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012, sp.zn. ÚS IV. 476/2012, v ktorom ústavný súd konštatoval, že považuje za ústavne akceptovateľný výklad rozhodnutia krajského súdu, keď po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru, ako aj na stanovisko č. 1/2019 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 1.3.2019 prijatého v zmysle § 17 ods. 3 písm. a/ zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov k otázke platenia zmluvných úrokov z úveru po zosplatnení spotrebiteľského úveru, podľa ktorého „V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.“ Z uvedeného vyplýva, že aj keď má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách, platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje to značnú nerovnováhu na strane spotrebiteľa, značné zhoršenie jeho postavenia oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Keďže niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania (zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy), je takéto dohoda o takýchto úrokoch odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva aj neprimeranú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Zároveň odvolací súd považuje za potrebné poznamenať, že právo veriteľa na priznanie úrokov za úver mu upreté nebolo, keď mu úrok bol priznaný do zosplatnenia úveru.

5.6. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, vyhodnotil nárok žalobcu vzťahujúci sa k zvyšku žalobného nároku týkajúceho sa úroku po zosplatnení úveru za nedôvodný, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

5.7. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

5.8. K odvolacej námietke, podľa ktorej odvolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

5.9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejme všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07). Odvolací súd, ako už uviedol vyššie, je toho názoru, že súd prvej inštancie svoje zistenia a závery, pre ktoré žalobe čiastočne nevyhoveli, aj riadne odôvodnil, pričom sa vysporiadal

so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi žalobcu súvisiacimi s predmetom konania.

5.10. K odvolacej námietke odvolateľa, podľa ktorej na všetky úverové vzťahy, ktoré vznikli pred 1.4.2015 je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, odvolací súd uvádza nasledovné. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 platí, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné, pričom toto ustanovenie bolo následne novelou prijatou zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2015 precizované o tretiu vetu, v zmysle ktorej „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca mal za to, že na všetky spotrebiteľské záväzky, a teda aj na spotrebiteľské záväzky, ktoré sú svojou povahou tzv. absolútnym obchodom, sa má prednostne použiť právny režim Občianskeho zákonníka, a nie Obchodného zákonníka. To znamená, že právny režim záväzku, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a ktorý má svoj základ v Obchodnom zákonníku sa riadi výhradne právnym režimom Občianskeho zákonníka. Cieľom tohto ustanovenia bolo len deklaratórne potvrdiť správnosť aj predtým platného výkladu, podľa ktorého mali normy Občianskeho zákonníka vždy výkladovú prednosť pred normami Obchodného zákonníka, a to práve podľa ustanovenia § 52 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, t.j. podľa úpravy účinnej už od 1.1.2008. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožňuje s právnym názorom odvolateľa, podľa ktorého na všetky úverové vzťahy, ktoré vznikli pred 1.4.2015 je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka.

6. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech, preto má aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).